



LETNO POROČILO

**Območne izpostave JSKD
METLIKA**



2017

**JAVNEGA SKLADA
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KULTURNE DEJAVNOSTI**



Jskd

Poslanstvo sklada je spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin na celotnem slovenskem kulturnem prostoru ter vključevanje v kulturno mrežo in mednarodno sodelovanje.

Uvod

Območna izpostava Metlika pokriva občino Metlika, ki meri 109 km² in ima 8.382 prebivalcev. Središče občine je Metlika, kjer deluje tudi večina društev in ima sedež izpostava JSKD. Izpostava si pisarno deli z filmskim klubom Fokus.

V občini je registriranih 32 kulturnih društev, kulturne skupine pa delujejo tudi v okviru drugih društev (pevski zbor DU, pevski zbor invalidskega društva, pevski zbor društva kmečkih žena) in zavodov (npr. dva pevski zbora in folklorna skupina v Domu starejših občanov, pevski zbori v okviru osnovnih in srednje šole). Med registriranimi društvi je nekaj takšnih, ki se ukvarjajo predvsem z organizacijo kulturnih dogodkov oziroma tudi s klubsko dejavnostjo, lastne produkcije pa skoraj nimajo. Območna izpostava organizacijsko in v okviru možnosti tudi finančno pomaga pri izvedbi prireditev, ki jih pripravljajo posamezna društva, lokalne skupnosti in občina.

Ocena stanja

V 2017 je izpostava izvedla projekte s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti in druge programe s področja kulture. Društvom in posameznikom, ki so za to zaprosili, je pomagala po svojih močeh pri njihovi dejavnosti. Sodelovanje z večino društev je dobro in bolj ali manj utečeno, prav tako z lokalno skupnostjo. Mnoge prireditve OI organizira skupaj z drugimi KD društvi in lokalno skupnostjo (občina, mestna skupnost, Belokranjski muzej, Turistično društvo, Ljudska knjižnica Metlika ...). Medijska pokritost dogodkov je zadovoljiva. Dogodke v organizaciji izpostave dovolj dobro pokrivajo lokalni mediji (Dolenjski list, mesečnik Belokranjec), radijske postaje Krka, Sraka, Radio 1 ... in televizija Vaš kanal. Prav tako dogodkom posvečajo kar nekaj prostora na svojih spletnih straneh. Domač videoklub Fokus prav tako redno spremlja dogodke in objavlja videozapise na svoji spletni strani, ki je odlično obiskana (www.fokusmetlika.net). Nekatere dogodke predstavijo tudi v celoti. Velika večina prireditev se še vedno izvaja v metliškem Kulturnem domu, ki pa je žal za mnoge dogodke (predvsem tiste z večjim številom nastopajočih skupin) neprimeren. Odkar je skrb nad njim prevzela Ljudska knjižnica je dom doživel nekaj izboljšav. Prav tako je dobil hišnika, ki je zaposlen za polovični delovni čas. Še vedno pa primanjkuje dodatnih prostorov za preoblačenje. Razveseljivo pa je, da se je v zadnjih dveh letih (2016 in 2017) obnovila tehnična oprema (reflektorji, ozvočenje). OI in drugi organizatorji prireditev občasno za večje dogodke koristijo tudi športno dvorano OŠ Metlika. V toplejših mesecih se večina kulturnega dogajanja preseli na prosto in Kulturni dom služi le kot rezervna lokacija v primeru dežja. V zadnjih dveh letih se količina sredstev, ki jih nameni občina OI zmanjšuje.

Izvedba rednega programa

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. Izpostava je v prvem polletju organizirala dva regijske dogodke in srečanje literatov seniorjev V zavetju besede ter že tradicionalno srečanje ljudskih harmonikarjev – frajtonarjev. Letos je vse udeležence srečanja upodobil karikaturist, kar je bila dobrodošla popestritev srečanja. Zaradi manjšega števila skupin izpostava sodeluje z OI Črnomelj in tako ena ali druga izpostava pripravi območno srečanje za celotno področje Bele krajine. V prvem polletju je tako OI Metlika pripravila Srečanje gledaliških skupin Bele krajine, revijo mladinskih pevskih zborov in avgusta že tradicionalno Srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž z naslovom Tako se je pelo in igralo nekoč. Letos je prireditvi namenila nekaj prostora tudi nacionalna TV v osrednjem dnevniku. Organizirali smo tudi območno ogledno revijo plesnih skupin.

Regijskih srečanj so se udeležili orkester OŠ Metlika Carmen Cord in otroška tamburaška skupina, ter tamburaška skupina OŠ Metlika, plesna skupina Krokra z več miniaturnimi (dve miniaturni tudi na OPUS-u), otroški in mladinski pevski zbor OŠ Metlika in Folklorna skupina Ivan Navratil. Na regijskem tekmovanju odraslih pevskih skupin je spet nastopila Vokalna skupina Lan in tokrat prejela najvišjo oceno. Revije državne ravni se redno udeleži vsaj ena tamburaška zasedba, pa tudi literati in sicer tisti, ki pišejo v tujih jezikih (Sosed mojega brega). Državno raven so dosegli tudi ljudski pevci Navratilovi pevci in orgličar Oto Nemanič, ki je bil tudi udeleženec državnega srečanja.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi lokalnimi in kulturnimi akterji na področju izpostave sklada. Ima dva predstavnika v občinski komisiji za dodeljevanje sredstev, namenjenih kulturnim projektom in tri predstavnike v komisiji za dodelitev Ganglovih priznanj, ki jih prejemajo kulturni ustvarjalci z našega področja.

Izpostava je koordinirala prireditve ob kulturnem prazniku (v letu 2017 je bilo 7 dogodkov) in je v sodelovanju z Osnovno šolo Metlika tudi pripravila osrednjo prireditev. Tradicionalna in odlično obiskana prireditev Dajmo malo fušat, kjer se zberejo neformalne glasbene zasedbe vseh žanrov je potekala že trinajsto leto zapored. Število skupin iz leta v leto narašča in razmišljamo, da bi bila mogoče celo dvodnevna. Februarja 2017 je nastopilo kar sedemnajst skupin. Decembra in januarja že deveto leto ob sredah zvečer potekajo pogovorni večeri Zimske kratkočasnice z zanimivimi gosti. Tudi to zimo smo pripravili sedem večerov. S svojim programom jih obogatijo domače pevske in inštrumentalne skupine ter posamezniki. OI se vključuje tudi v izvedbe projektov drugih društev, lokalne skupnosti in v pripravo turističnih prireditev, kot je Vinska

vigred. Prav tako je stalnica sodelovanje OI in prireditvenega odbora poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad. Letošnje so se začele 17. junija in končale 25. avgusta. 13 prireditev si je tudi letos ogledalo več kot 4000 gledalcev. Kot vsako leto je sodelovala tudi pri prireditvi ob občinskem prazniku in še nekaterih drugih dogodkih.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

OI ima dva svoja predstavnika v petčlanski komisiji, ki pripravlja razpise in po posebnem točkovniku tudi (navadno v začetku maja) razdeli sredstva prijaviteljem. Vsa kulturna društva, pa tudi drugi izvajalci kulturnih programov, se financirajo preko tega razpisa. (ne le programi, ampak tudi matreilani stroški, stroški vzdrževanja opreme in prostorov, ogrevanje itd). Prav tako OI prijavlja svoje programe na občinske razpise. Delno pa se OI financira tudi direktno iz proračuna.

Izobraževanja

Za udeležbe na izobraževanjih, ki so organizirana zunaj kraja bivanja, še vedno pretiranega zanimanja ni, razen če udeležence tam napotijo službeno (vrtec, šola itd.). Izjema je Plesno društvo Krokar, katerega članice redno obiskujejo izobraževanja v organizaciji JSKD.

V letu 2017 izpostava pomembnejših izobraževanj ni organizirala.

Financiranje

Poleg sredstev JSKD, OI nekaj sredstev pridobi iz občinske blagajne (preko razpisa in iz proračuna). Občasno lokalne projekte sofinancira tudi Mestna skupnost. Sicer pa je občina OI v letu 2017 namenila nekoliko manj sredstev iz razpisa kot v preteklosti. Močna finančna injekcija za OI so sredstva, ki jih dobi preko vstopnine na prireditvi Dajmo malo fušat. Na prireditvah, kjer se vstopnina ne pobira, so stroški najema dvorane in tehnike, ki je na voljo minimalni ali povsem brezplačni. Pri lokalnih dogodkih pomagajo tudi sponzorji vendar veliko raje z uslugami kot finančno. Tudi vsa druga kulturna društva živijo večinoma od občinskih sredstev. Pokroviteljev, ki bi pomagali finančno, skorajda več ni.

Trend vedno manjše udeležbe pokroviteljev je iz leta v leto bolj prisoten, kar samo odraža stanje v gospodarstvu. Večjih podjetij na področju izpostave več ni ali pa se borijo za lastno preživetje. Je pa nekoliko lažje dobiti tiste pokrovitelje, ki pomagajo z uslugami.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

V občini redno delujejo odrasle vokalne skupine Lan, Vokalis, Oktet Vitis, sekstet Dolc, Pevski zbor društva upokojencev, Pevski zbor društva invalidov in pevski zbor Doma počitka in ljudske pevke Stezice. Tako na osnovni šoli Metlika kot tudi na OŠ Podzemelj delujeta mladinski in otroški pevski zbor. Med bolj dejavnimi društvi je vedno Mestna godba, ki je tudi v letu 2017 pripravila dva samostojna celovečerna koncerta. Folklorno dejavnost že več kot tri desetletja zastopa predvsem Folklorna skupina Ivana Navratila. V okviru folklorne skupine deluje tudi tamburaški orkester in že četrto leto skupina ljudskih pevcev (Navratilovi pevci). Pri skupini skrbijo tudi za podmladek. Kot velim uspeh si lahko štejejo, da bo v kratkem njihov velikonočni splet plesov Metliško obredje uvrščen na seznam nesnovne kulturne dediščine.

V občini delujejo štiri tamburaške zasedbe (dve odrasli in dve otroški). Folklorno skupino in tamburaško zasedbo Izvor. ima tudi Društvo Žumberčanov in prijateljev Žumberka. Društvo vsako leto izda (tudi ob finančni pomoči JSKD) svoje glasilo. Folklorno izročilo negujejo tudi v šolah, vrtcu in tudi v Domu starejših občanov.

Pohvalo si zasluži tudi Plesno društvo Krokar pod vodstvom Andreje Fir in drugih mentoric. Društvo veliko povdarka daje tudi delu z otroci.. Krokar je tudi letos pripravil dve celovečerni plesni prireditvi. Brina Dokl je pripravila samostojno plesno predstavo.

Vokalna skupina Lan, ki že vrsto let velja za najboljšo pevsko zasedbo v Beli krajini je na regijskem tekmovanju v Šetjerneju prejela največje število točk. Literarni klub je v preteklem letu žal prenehal delovati zaradi organizacijskih težav. Nihče namreč ni želel prevzeti vodenja kluba. S klubsko dejavnostjo se ukvarja KUD Plac, ki deluje z roko v roki z Mladinskim centrom. Lani so ponovno organizirali celotedenski festival Teden kulturne na Placu. Nekaj dogodkov in delavnic so pripravili tudi v svojih prostorih.

Skupne težave večine skupin ostajajo nespremenjene. Mladi ne najdejo zaposlitve v domačem kraju in odhajajo. Starost članstva skupin se iz leta v leto povečuje. Večjih prostorskih težav sicer društva nimajo. Tudi skupine, ki do sedaj lastnih prostorov niso imele, so jih dobile v zgradbi srednje šole, ki je v Metliki prenehala delovati.

Ob tednu ljubiteljske kulture je kar nekaj društev in tudi Ljudska knjižnica Metlika pripravilo svoje dogodke.

Sodelovanje s šolami in vrtci

Sodelovanje s šolami je dobro. Pri dejavnosti OI je Osnovna šola Metlika velikokrat v pomoč. Posoja ozvočenje, na razpolaga da svoje prostore, menzo itd. Z drugimi šolami je sodelovanje omejeno predvsem na udeležbe njihovih skupin na območnih srečanjih. Sodelovanje z otroškim vrtcem je omejeno na organizirane obiske malčkov pri prireditvah sklada, ki so primerne za najmlajše (npr. lutke).

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Društva se redno obračajo za pomoč OI pri organizaciji svojih jubilejev. Prav tako izpostava organizira podelitev jubilejnih priznanj. V letu 2017 večjih jubilejev sicer ni bilo. OI je podelila le tri Linhartove bronaste značke članom gledališke skupine 3M, ki je praznovala 10-let delovanja.

Izvedeni dogodki

NAZIV DOGODKA	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
ZIMSKE KRATKOČASNICE	4.1.2017		likovna dejavnost	prirediv
ZIMSKA KRATKOČASNICA	11.1.2017		folklor	prirediv
REGIJSKI PLESNI SEMINAR	28.1.2017	4.2.2017	ples	izobraževanje
OSREDNJA PROSLAVA OB KULTURNEM PRAZNIKU	7.2.2017		večzvrstna dejavnost	prirediv
FESTIVAL MLADE LITERATURE URŠKA 2017, REGIJSKO SREČANJE	10.2.2017		literatura	prirediv
ZBOROVDSKA ŠOLA-VOKALNA TEHNIKA 1 / 2. DEL	11.2.2017		vokalna glasba	izobraževanje
DAJMO MALO FUŠAT - SREČANJE NEPROFITNIH GLASBENIH SKUPIN	17.2.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
REGIJSKO SREČANJE/TEKMOVANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN IN ORKESTROV	5.3.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN BELE KRAJINE	29.3.2017		gledališče in lutke	prirediv
REGIJSKA PREDAVANJA ZA TEMATSKO RAZSTAVO	1.4.2017	30.6.2017	likovna dejavnost	izobraževanje
SREČANJE OTROŠKIH PEVSKIH ZBOROV BELE KRAJINE	4.4.2017		vokalna glasba	prirediv
37 SREČANJE TAMBURAŠEV IN MANDOLINISTOV SLOVENIJE IN 1. SREČANJE OTROŠKIH TAMBURAŠKIH SKUPIN IN ORKESTROV	8.4.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
REVIJA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV BELE KRAJINE	11.4.2017		vokalna glasba	prirediv
SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN BELE KRAJINE	20.4.2017		folklor	prirediv
OGLEDNA PLESNA REVIJA	22.4.2017		ples	prirediv
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN BELE KRAJINE	22.4.2017		folklor	prirediv
REGIJSKO TEKMOVANJE OPZ IN MPZ	12.5.2017		vokalna glasba	prirediv
REGIJSKO SREČANJE HARMONIKARJEV FRAJTONARJEV	21.5.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
REGIJSKA REVIJA PLESNIH SKUPIN	27.5.2017		ples	prirediv
REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN OSREDNJE SLOVENIJE	3.6.2017		folklor	prirediv
PREDSTAVITEV KNJIGE	8.6.2017		večzvrstna dejavnost	prirediv
KONCERT "DITKA"	22.6.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
KONCERT GLASBENE ŠOLE ANDREJA BAJUKA	25.6.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
BIG BAND ČRNOMELJ - KONCERT	29.6.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
KONCERT MESTNE GODBE METLIKA	1.7.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
SEVILJSKI BRIVEC	8.7.2017		vokalna glasba	prirediv
MLADI GLAS IN PLANIKA (KANADA)	17.7.2017		folklor	prirediv
OKSANA PEČENY&LA BANDA	28.7.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
LIDOVA MUZIKA Z CHRASTU	2.8.2017		inštrumentalna glasba	prirediv
ZAPORNIK ŠT.3.2.3.	9.8.2017		gledališče in lutke	prirediv
KAOS 7	11.8.2017		ples	prirediv
TAKO SE JE PELO IN IGRALO NEKOČ - SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ BELE KRAJINE	23.8.2017		folklor	prirediv
ZOV ŽUMBERKA	25.8.2017		folklor	prirediv
V ZAVETJU BESEDE 2017, REGIJSKO SREČANJE LITERATOV SENIORJEV	26.9.2017		literatura	prirediv
REGIJSKO TEKMOVANJE ODRASLIH PEVSKIH ZASEDB	18.11.2017		vokalna glasba	prirediv
PEVCI NAM POJEJO, GODCI PA GODEJO 2017- DRŽAVNO SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ	25.11.2017		folklor	prirediv

LEPOTA BESEDE-REGIJSKI LITERARNI NATEČAJ	25.11.2017	literatura	prirediv
ZIMSKA KRATKOČASNICA	6.12.2017	večvrstna dejavnost	prirediv
ZIMSKA KRATKOČASNICA	13.12.2017	večvrstna dejavnost	prirediv
BOŽIČNI KONCERT	19.12.2017	večvrstna dejavnost	prirediv
ZIMSKA KRAKOČASNICA	20.12.2017	večvrstna dejavnost	prirediv